

Fælles om et liv med muligheder

Socialpolitik 2021 – 2024

Styringstrekant

Handleplanen tager afsæt i Sønderborg Kommunes styringstrekant. Styringstrekanten sikrer en helhedsorienteret udvikling og sammenhæng mellem vision og strategi, kommuneplan, politikker, planer og handlinger. Som det fremgår af styringstrekanten, er 'Planer' afledt af byrådets visioner.

Grundfortælling

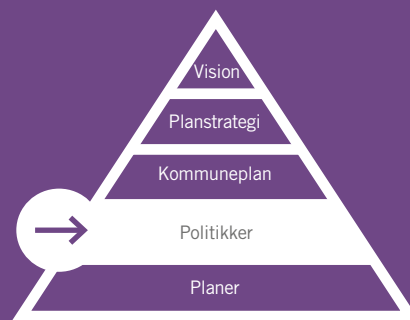
I Sønderborg er hele Europa inden for din rækkevidde. Det er her, at Skandinavien og det kontinentale Europa mødes og bindes sammen. Storbyer som Flensborg, Hamborg og Kiel er vores tætte naboer, imens den veludbyggede infrastruktur med motorvej og lufthavn sikrer korte afstande til andre metropoler som f.eks. Berlin og København.

Vores særlige placering som naturligt knudepunkt i grænselandet har givet os en helt speciel evne til at samarbejde på tværs af grænser, kulturer og skel, og i dag bor og lever 120 forskellige nationaliteter i Sønderborg.

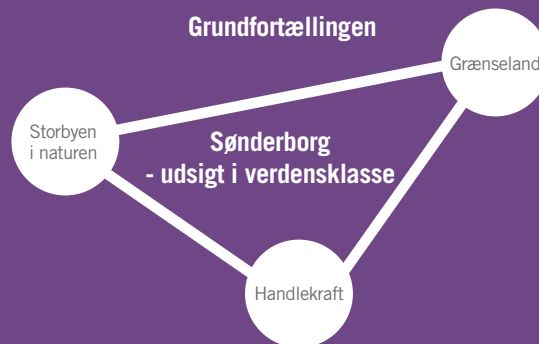
På den ene side rummer Sønderborg alle storbyens karakteristika: Nogle af Danmarks største globale industrikoncerner ligger her. Universitetets campus er landets mest internationale med studerende fra over 50 lande, og snakken på alverdens sprog summer i byens mange restauranter og caféer. Det er også i Sønderborg, at du finder ligeså mange kulturoplevelser og events, som der er dage i året.

Men Sønderborg er på samme tid også noget ganske andet, for vi er en storby midt i naturen. Her er skove, strande, bakker, lunde og søer. Her er 250 km krøllet kystlinje. Her er plads til udfoldelse, ro og dybde.

Styringstrekanten

Grundfortællingen

Turist-destination

Byrådets Vision og Planstrategi

Et godt liv

Bæredygtige byer, lokalsamfund og fællesskaber

Uddannelser

Arbejdsmarked, videnssamfund og erhvervs-klima

Grøn omstilling

Et godt liv

Vi sætter borgerne forrest – vi tror på borgernes potentiale og arbejder med udgangspunkt i borgernes håb og drømme. Vi vil arbejde med målrettede, helhedsorienterede og fælles indsatser, så borgeren ser kommunen som én samlet enhed. Vi vil fortsætte med at gøre det gode liv muligt for alle borgere i Sønderborg Kommune.

De seks fokusområder

Byrådets Vision og Planstrategi tager udgangspunkt i hele Sønderborg Kommune – med områdets unikke position med særegne landskaber, landsbyer, byer og kulturhistorie.

Byrådets tre fyrtårnsprojekter, Project-Zero, Byens Havn og Nordals Ferieresort, er udtryk for, at vi tør sætse, prioritere, handle og gennemføre. De seks fokusområder er udpeget af Byrådet og skal skabe sammenhæng mellem den overordnede vision for kommunens udvikling og de fokusområder samt handlinger, der arbejdes med på tværs af fagudvalg og politisk ståsted. De seks fokusområder er udtryk for en politisk prioritering af emner, som skal sætte retning for arbejdet i hele Sønderborg Kommune.

Indledning

Socialpolitikken 2021 – 2024 ”Fælles om et liv med muligheder” udspringer af Sønderborg Byråds vision med fokus på et godt liv. Visionen sætter borgernes ressourcer, potentialer og muligheder i centrum. Borgerne skal have et aktivt, selvstændigt og meningsfuldt liv – med udgangspunkt i den enkeltes håb, drømme og mål for fremtiden, uanset baggrund, situation og etnicitet.

Socialpolitikken er vores fælles udgangspunkt for, hvordan vi prioriterer opgaver på det sociale område. Det er med socialpolitikken i hånden, at vi laver fremtidige planer for socialområdet og støtter borgerne til at blive mest mulig selvhjulpne. Alle mennesker er værdifulde og vi tror på, at alle kan bidrage til samfundet. Med udgangspunkt i høj faglighed og fleksibilitet understøtter socialpolitikken, at borgerne udvikler sig og lever det gode liv.

Målgruppen for politikken er borgere over 18 år med betydelig eller omfattende nedsat fysisk og psykisk funktionsevne eller særlige sociale behov.

Politikken har samtidig fokus på pårørende og frivillige, som spiller en central rolle for den enkelte.

Visionen vægter den flerfaglige indsats på tværs af socialområdet, sundhed og beskæftigelse højt. Socialpolitikken skal derfor ses i sammenhæng med øvrige politikker i Sønderborg Kommune, hvor vi står sammen om at give borgerne de bedste forudsætninger for selv at tage ansvar for et godt liv i alle aldre.

”Fælles om et liv med muligheder” bygger videre på den tidligere socialpolitik ”Sammen om det gode liv 2017 – 2020”. Socialpolitikken tager afsæt i igangværende initiativer samt nationale og regionale udspil og anbefalinger på det sociale område.

Indhold

Indledning	3
Forord v/ Preben Storm	5
Vision og værdier for socialpolitikken	6
Seks fokusområder på socialområdet	9
Fokusområde 1 – Værdighed	10
Fokusområde 2 – Sundhed	13
Fokusområde 3 – Beskæftigelse	14
Fokusområde 4 – Fællesskaber	17
Fokusområde 5 – Flexibilitet	18
Fokusområde 6 – Helhedssyn	21
Fra politik til praksis	22

Forord ved formanden for Social- og Seniorudvalget

I Sønderborg Kommune vil vi skabe rammerne for, at alle borgere kan leve et sundt og godt liv. Vi støtter borgerne i at gøre det de selv kan, så de længst muligt er herre i eget liv, kan deltage i gode fællesskaber og få rørt krop og sjæl.

Når det kniber, og borgerne får brug for støtte, skal samfundet støtte anerkendende og respektfuldt. Det er dét, denne politik handler om.

I Sønderborg Kommune tager vi udgangspunkt i værdierne dialog, anerkendelse, samarbejde og engagement. Så er der nemlig gode muligheder for, at man som borger føler sig anerkendt og respekteret som det menneske, man er. Det kræver, at kommunens medarbejdere møder borgerne med professionalisme, høj faglighed og empati.

Fremtiden fordrer, at vi nytænker vores indsatser i retning mod mere fleksible og individuelle løsninger. Levealderen stiger, og der udvikles til stadighed teknologier, som gør det muligt at være selvhjulpne også i en høj alder. Men der er også flere, der har behov for en ekstra indsats. I alle tilfælde er det vigtigt, at vi fokuserer på borgernes egne ressourcer og livsmuligheder.

Socialpolitikken understøtter, at borgerne oplever et liv med muligheder. Det handler om sundhed, oplevelser i naturen, fællesskaber, et aktivt medborgerskab og frivilligt engagement. Den kommunale kerneopgave skal derfor også understøtte, at borgerne oplever et liv med muligheder. Vi ser kommunens mange netværk, frivillighedsområdet, foreningerne og civilsamfundet som vigtige samarbejdspartnere og ressourcer.

I fællesskab skaber vi rammerne for det gode liv, så borgerne kan udfolde sig og trives både fysisk, psykisk og socialt.

God læselyst!

Preben Storm
Social- og Seniorudvalgsformand

Vision og værdier for socialpolitikken

Vision

”Et aktivt, selvstændigt og meningsfuldt liv med udgangspunkt i den enkeltes håb, drømme og mål for fremtiden”.

Borgerne

- ønsker at være selvhjulpne og selvbestemmende længst muligt i eget liv.
- har muligheden for at leve det liv de kan og vil leve.
- er medansvarlige og har medindflydelse uanset, hvor de er i deres liv.
- understøttes af medarbejdere med høj faglighed og respekt for det enkelte menneske.

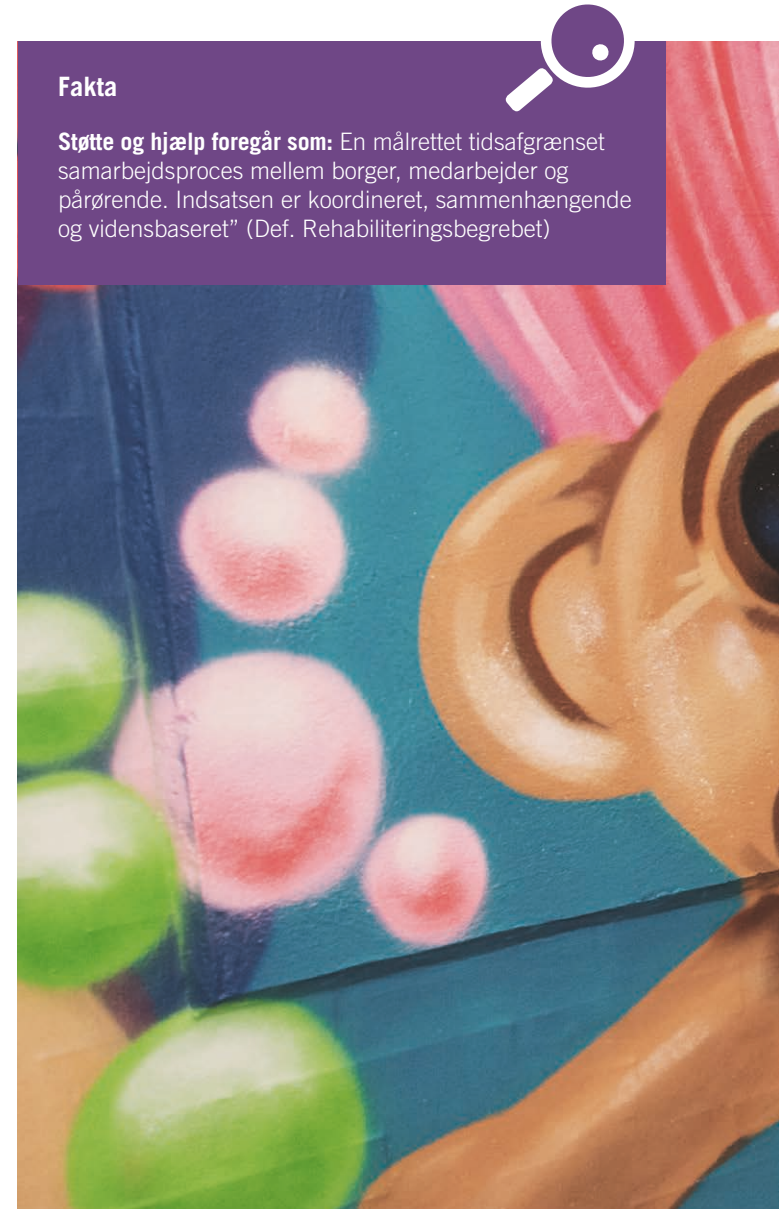
Værdier

- Anerkendelse viser sig ved, at borgerne i en respektfuld og ligeværdig relation bliver set, hørt og mødt.
- Engagement viser sig ved et medmenneskeligt og fagligt engagement i samarbejdet med borgerne.
- Dialog viser sig ved, at vi lytter til hinanden og skaber en fælles forståelse af borgernes situation, og af hvad der kan give livskvalitet og et godt liv for den enkelte.
- Samarbejde viser sig ved et samspil mellem borgere, pårørende, frivillige og medarbejdere om en fælles sammenhængende indsats.

Når værdierne er i spil oplever borgerne nærvær, tryghed og respekt i mødet med kommunens medarbejdere.

Fakta

Støtte og hjælp foregår som: En målrettet tidsafgrænset samarbejdsproces mellem borger, medarbejder og pårørende. Indsatsen er koordineret, sammenhængende og vidensbaseret” (Def. Rehabiliteringsbegrebet)

Seks fokusområder på socialområdet i 2021 - 2024

Socialpolitikken indeholder seks fokusområder for arbejdet på socialområdet i 2021 – 2024.

Fokusområderne er:

- Værdighed
- Sundhed
- Beskæftigelse
- Fællesskaber
- Fleksibilitet
- Helhedssyn.

De opsatte mål i socialpolitikken under hvert fokusområde er ikke listet i prioriteret rækkefølge.

De seks fokusområder skal ses i en tæt sammenhæng, da de kan påvirke hinanden. Samtidig er det centralt for fokusområderne, at alle borgere uanset livsvilkår skal kunne leve et godt og sundt liv. Som kommune vil vi skabe de rammer, der fremmer et godt liv for alle.

Fokusområde 1 – Værdighed

Det er centralt for socialpolitikken, at vi værner om et rummeligt menneskesyn med plads til forskelligheder og respekten for det enkelte menneske.

På socialområdet støtter vi op om en udvikling, hvor borgerne er aktive og medansvarlige, når de har behov for støtte i kortere eller længere perioder af livet. Borgerne støttes så vidt muligt i at skabe et selvstændigt liv, som giver dem livskvalitet.

Pårørende og andet netværk er medskabende og relevante samarbejdspartnere, da de har viden og erfaring, der kan bringes i spil og som kan være et vigtigt led i rehabiliteringsprocessen.

Medarbejderne anvender deres faglige viden og kompetencer til at understøtte, at borgernes håb og drømme bringes i spil. Medarbejdernes arbejde er af høj kvalitet og støtter op om borgernes livskvalitet. Alle borgere har krav på et liv med muligheder.

Fælles er vores mål:

- At vi taler til hinanden i øjenhøjde.
- At det handler om mennesket – og ikke borgere med psykiske lidelse, borgere med handicap eller borgere i udsatte positioner.
- At borgerens kompetencer skal i spil, når individuelle håb, drømme og mål afdækkes.
- At alle skal have lige muligheder for at deltage i samfunds- og kulturlivet.
- At inddrage pårørende og andet netværk, når borgeren ønsker det.
- At der arbejdes for at styrke bruger-/pårørenderåd på alle botilbuddene.
- At pårørende er en ressource og at pårørende har en tydelig oplevelse af hvad der forventes af dem
- At de faglige medarbejdere bringer deres viden og kompetencer i spil.

”Det er vigtigt, at man bliver taget imod som den man er”

Citat fra borger

”Kost og motion er godt for kroppen, men også godt for hovedet. Det giver så meget mere ro”

Citat fra borger i projektet Sammen om Sundhed

Fokusområde 2 – Sundhed

Sundhed handler om at have det godt – fysisk, psykisk og socialt. Vi skal skabe de bedste rammer for, at borgerne oplever det sunde valg som nemme valg i hverdagen. Sammen skal vi sikre borgerne de bedste forudsætninger for et sundt og godt liv i alle aldre.

Det er nødvendigt at fokusere på mere lighed i sundhed ved at tage højde for borgernes forskellige udgangspunkter og behov. Borgere på det sociale område får ofte mere sygdom, bliver tidligere syge, mærker større konsekvens af sygdom og dør tidligere. Derfor er det vigtigt, at borgerne har nem adgang til de sundhedsfaglige medarbejdere, så der kan ske en tidlig og forbyggende indsats.

Fokus på sundhed handler om de faktorer, der kan påvirke sundheden i en positiv retning. Det kan fx være et godt måltid mad, en god fysik, en rolig nattesøvn, en positiv selvopfattelse og at være en del af et fælleskab. Andre faktorer kan også være rygestop og forhindre kronisk langvarig sygdom. Det er centralt at borgere med handicap eller psykiske lidelser har adgang til rammer, der understøtter disse faktorer.

Natur, udeliv og grønne områder er eksempler på gode rammer til forebyggende og sundhedsfremmende indsatser. De gavnlige virkninger ved at opholde sig i naturen er med til at understøtte borgernes sundhed, trivsel og livskvalitet. Lige adgang til at bruge naturen og naturoplevelser kan binde os sammen på nye måder og fremme sundheden.

Fælles er vores mål:

- At ulighed i sundhed udlignes og flere borgere oplever mere lige adgang til forebyggelsestilbud, behandling, rehabilitering og pleje.
- At styrke den systematiske sundhedsfaglige tidlige opsporing og vurdering bl.a. ved at have sygeplejersker på udvalgte botilbud.
- At støtte socialt dårligt stillede borgere til at opnå større udbytte af behandlingen i sundhedsvæsenet.
- At flere borgere har mod på mere sundhed i deres liv.
- At de borgere, der ønsker det, får mulighed for at få støtte til målsætninger omkring sundhed indskrevet i de individuelle pædagogiske handleplaner.
- At flere borgere opnår tilknytning til fysisk aktivitet og sociale fællesskaber i fritids- og foreningslivet.
- At medarbejderne arbejder sundhedspædagogisk med fokus på, at sundhed er mere end fravær af sygdom.

Fokusområde 3 – Beskæftigelse

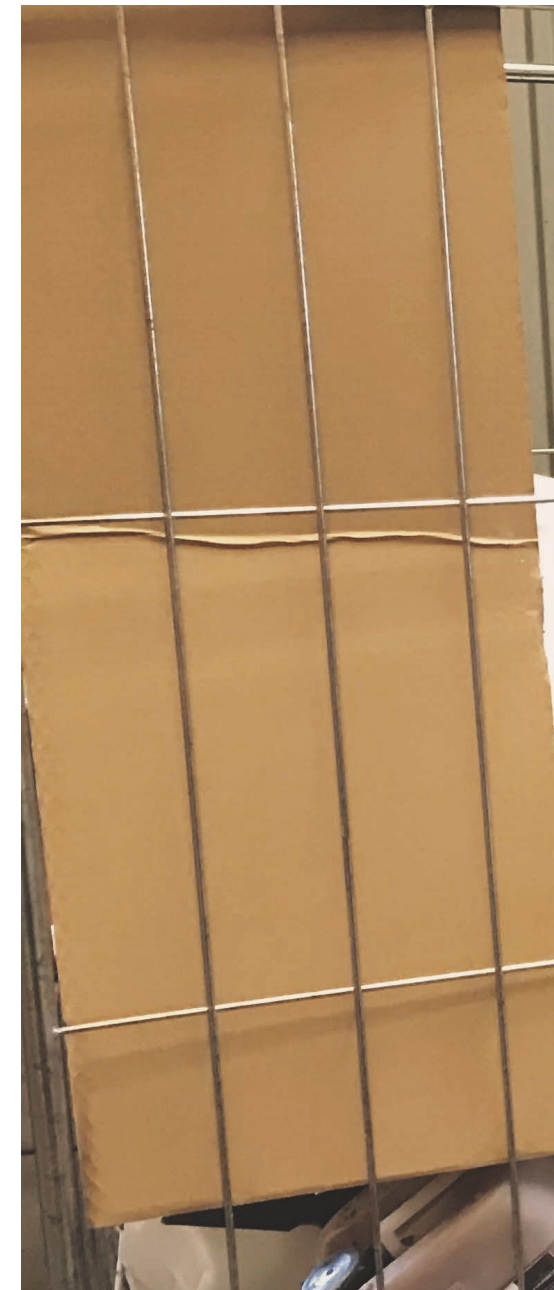
Beskæftigelse er for mange ensbetydende med livskvalitet og det betyder rigtig meget for selvværdet at indgå i arbejdsfællesskaber, hvor man bibringer værdi, bliver set og påskønnet. Når man er i et behandlingsforløb, fx misbrugsbehandling, kan det være vigtigt sideløbende at have tilknytning til arbejdsmarkedet, da dette kan have stor betydning for den enkelte borgers trivsel og rehabilitering.

Fokus på beskæftigelse handler om, at flere skal have mulighed for at have et arbejde og deltage i arbejdsfællesskaber, hvad enten det er i beskyttet eller andre former for beskæftigelse. De borgere som kan og gerne vil, skal have mulighed for at deltage, og opleve at de bidrager og at deres indsats skaber værdi.

Det at være i aktivitets- og samværstilbud kan også betragtes som beskæftigelse, idet der sker personlig og social udvikling gennem arbejde og aktiviteter i beskyttede rammer. For borgere, der ikke er tilknyttet det ordinære arbejdsmarked, kan det også gøre en forskel at være en del af den frivillige indsats og dermed en del af arbejdsfællesskabet.

Fælles er vores mål:

- At flere borgere med funktionsnedsættelser styrker deres arbejdsidentitet og bruger deres arbejdsevne.
- At flere sårbare borgere får mulighed for at bevare tilknytning til arbejdsmarkedet.
- At der er plads til rummelighed på arbejdspladsen.
- At flere borgere er på arbejdsmarkedet sideløbende med eventuelle behandlingsforløb.
- At den enkelte borger mødes med fysisk og psykisk støtte til at fastholde arbejdet med udgangspunkt i deres individuelle ressourcer.

*”Vi vil gerne kunne klare os selv
og have et job”*

Citat fra borger

*”Det sociale er vigtigt –
det er godt at være
sammen om noget”*

Citat fra borger

Fokusområde 4 – Fællesskaber

Det betyder meget at være en del af positive fællesskaber og have relationer til andre. Borgernes mulighed for at være aktive, bidrage og have et socialt liv på forskellig vis understøttes af meningsfulde fællesskaber.

Det er i det aktive medborgerskab, at vi hjælper hinanden, for derigennem at kunne indgå i mangfoldige fællesskaber, hvor der er plads til den enkelte.

I et aktivt samspil er pårørende, frivillige og kommunen med til at gøre det muligt for borgerne at deltage i sociale aktiviteter og derved forebygge ensomhed. Der er respekt for borgernes ret til selv at vælge det sociale liv og de relationer, som de ønsker.

Sønderborg Kommune støtter op om lokale fællesskaber, så inklusion i samfundet kan fremmes, så borgere med funktionsnedsættelser eller særlige sociale pro-blemer kan indgå som aktive deltagere i samfundslivet.

Sammen er vores mål:

- At borgere får muligheder for at danne nye netværk og relationer til andre medborgere.
- At flere borgere i fremtiden bruger naturen i dagligdagen, både på egen hånd og i forskellige kommunale, private og frivillige fællesskaber.
- At det er muligt for borgere med nedsat fysisk og psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer at deltage i frivilligt arbejde.
- At vi inviterer frivillige ind i botilbud og aktivitets- og samværstilbud.
- At tilgængelighed skal tænkes ind i offentlige bygninger og i byens rum, så det er muligt for alle at være deltagende.
- At tilgængelighed skal tænkes ind i det etablerede kultur- og foreningsliv, så det er muligt for alle at være deltagende.

Fokusområde 5 – Flexibilitet

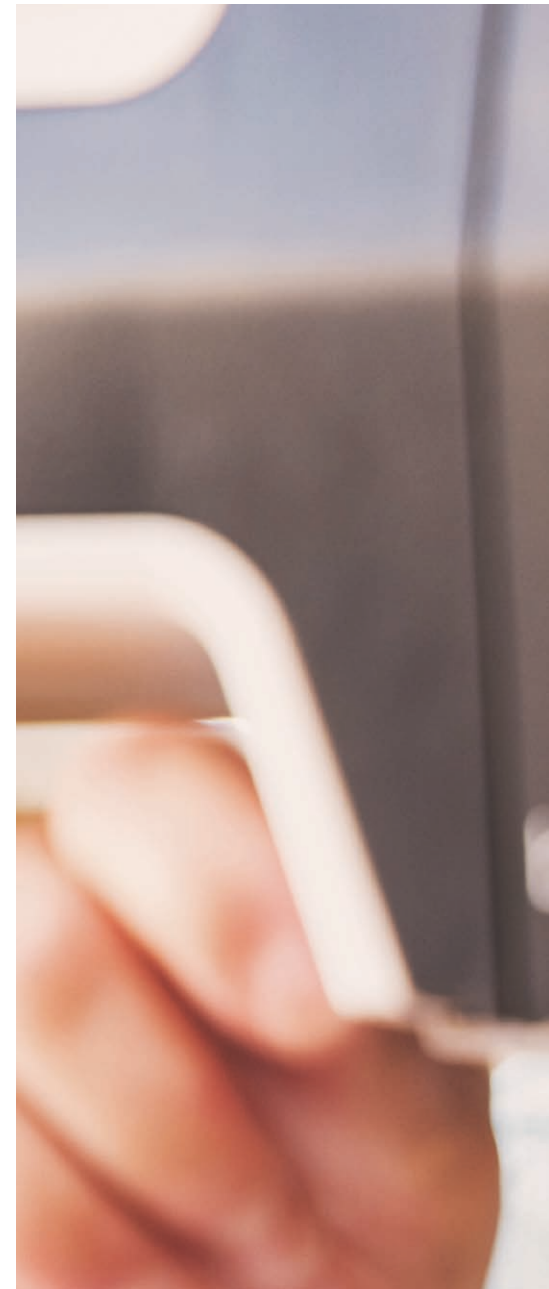
Flexibiliteten sikrer, at der er plads til forskellighed, hvor borgerne kan være sig selv og borgernes ressourcer kommer i spil. Flexibilitet skal sammen med nytænkning sikre, at vi i fremtiden har de rette tilbud og rammer, så den enkelte borger deltager i samfundslivet - uanset handicap, udsathed eller sociale problemer.

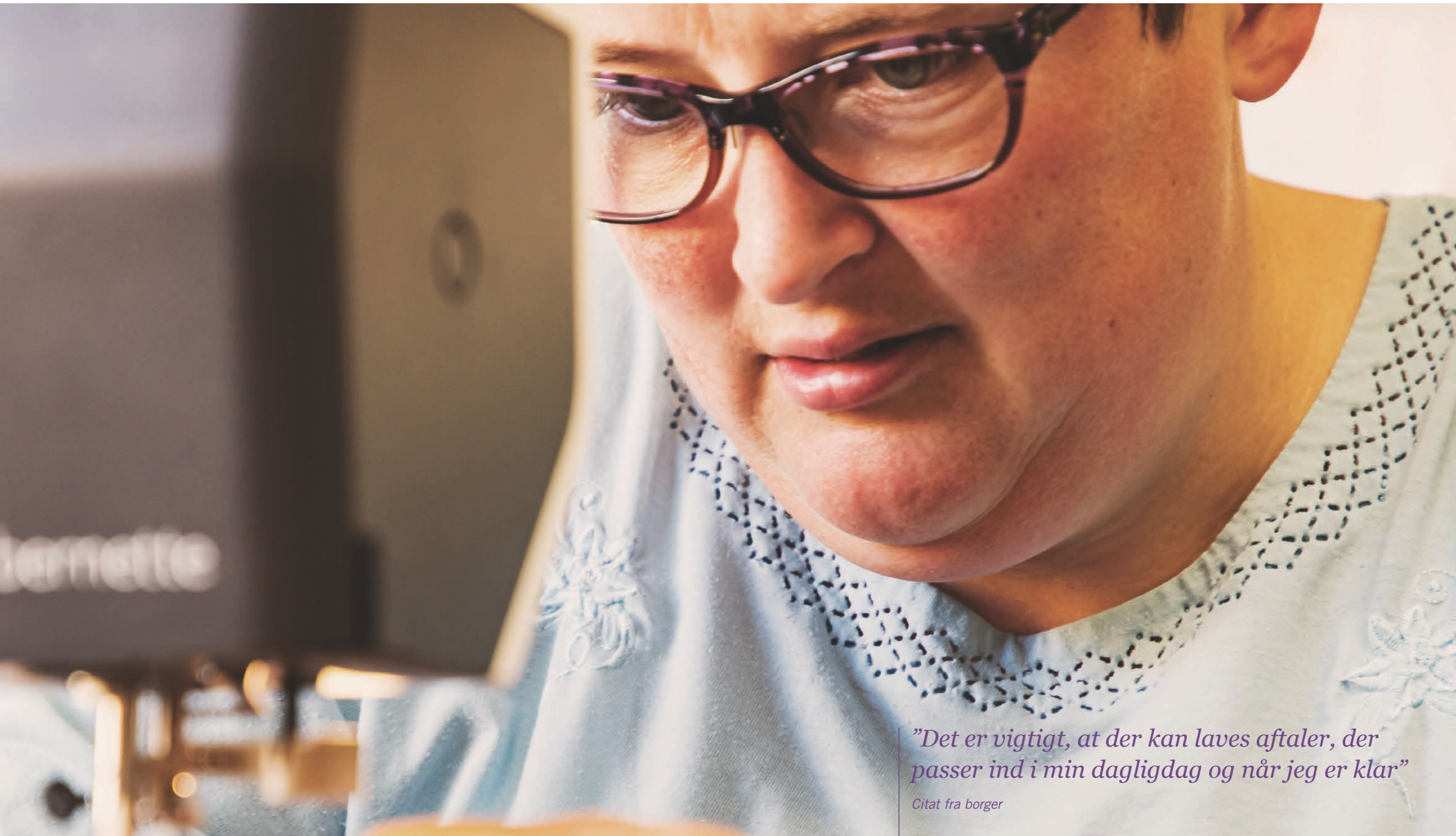
Flexibilitet vil også tænkes ind, når fremtidens boligbehov skal imødekommes, så de fysiske rammer gentænkes kreativt. Bofornerne skal være et hjem, hvor borgerne kan være sig selv i kendte og trygge omgivelser og samtidig opleve at være en del af fællesskabet.

Flexibele løsninger skal inddrage borgerne, styrke borgernes livsmuligheder og gøre det muligt at tilrettelægge en helhedsorienteret indsats, der er baseret på gensidig tillid til hinanden.

Sammen er vores mål:

- At understøtte livskvaliteten hos borgere, der har behov for støtte og hjælp resten af livet.
- At styrke og udbygge den specialiserede støtte til få særligt komplekse målgrupper.
- At nytænke eksisterende og kommende boligformer.
- At flere hjemløse flytter i mere permanente boligformer.
- At udvikle indsatserne, så de er mere fleksible i forhold til borgernes individuelle behov.
- At udvikle indsatserne, så de er bæredygtige gennem hele livet og på tværs af faglige områder.
- At anvende velfærdsteknologiske løsninger som en naturlig del af den tildelte støtte.

”Det er vigtigt, at der kan laves aftaler, der passer ind i min dagligdag og når jeg er klar”

Citat fra borger

Fokusområde 6 – Helhedssyn

Helhedssyn sikrer en mere sammenhængende og helhedsorienteret indsats, så opgaver kan løses bedre på tværs af forvaltninger og sektorer til gavn for borgerne. Vi tror på, at når der er en tydelig ansvarsfordeling, så vil borgerne få mere gavn af støtten, når de oplever, at den er sammenhængende og koordineret. Vi tror også på, at pårørende får en mere tydelig oplevelse af, hvad der forventes af dem, når den faglige støtte til borgerne er sammenhængende og koordineret.

Samtidig tror vi også på at samarbejde på tværs af fagområder kan skabe mere synergi, og at man i fællesskab kan finde nye fælles løsninger, der kan styrke kvaliteten på socialområdet. Derfor skal borgerne mødes af medarbejdere med specialiseret faglig viden og indsigt, hvor kvalificeret tværfagligt samarbejde er en selvfølge.

Sammen er vores mål:

- At borgere har én plan, med sammenhængende løsninger og styrkede borgerforløb på tværs af indsatser og sektorer.
- At unge og deres familier oplever styrkelse af overgangen fra børn- og ungeområdet til voksenområdet.
- At hjælp og støtte er en målrettet indsats mellem borgere, faglige medarbejdere og pårørende/netværket.
- At borgerne oplever sammenhænge, tryghed og gode overgange fra sygehus til kommunen og egen praktiserende læge.
- At vi i fællesskab tør tænke innovativt i opgaveløsningen på tværs.
- At vi bruger velfærdsteknologi til at samarbejde smartere.
- At fagligheden og kompetencerne på hele socialområdet løbende udvikles.

Fra politik til praksis

”Fælles om et liv med muligheder”, Socialpolitik 2021 – 2024, får først liv, når vi arbejder sammen om den. For at omsætte politikken til praksis udarbejder vi handleplaner. Handleplanerne er vores måde at omsætte socialpolitikken til konkrete indsatser for borgerne. Det er her, vi fælles har mod på at arbejde med de rammer og strukturer, der skaber et liv med mulighed i Sønderborg Kommune.

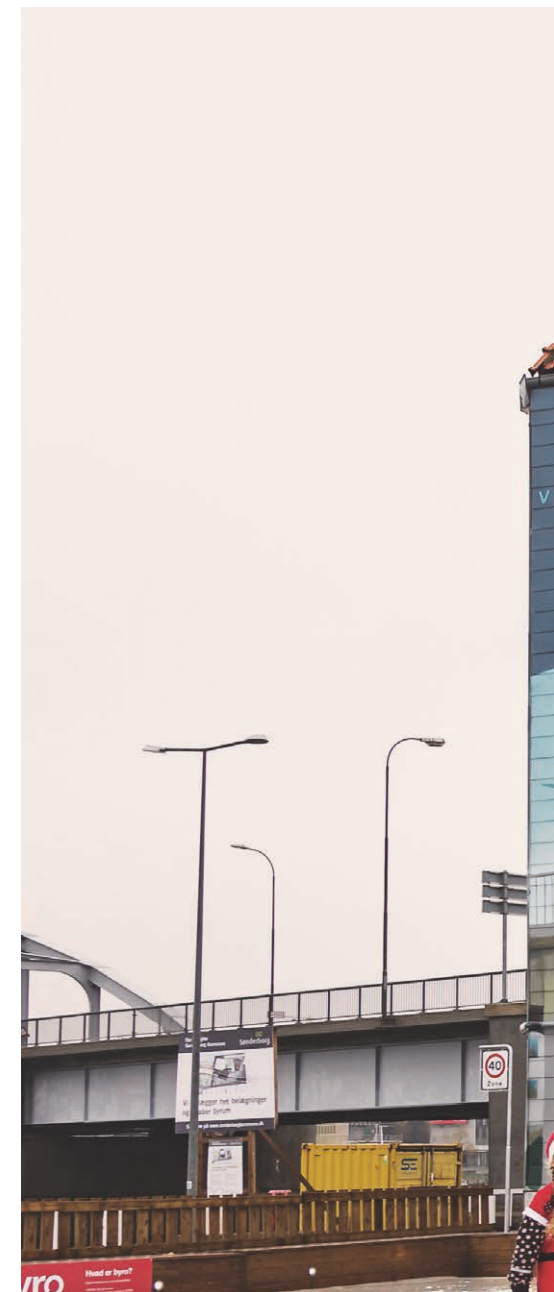
Handleplanerne omsætter målene fra de seks fokusområder. Handleplanerne fungerer som vores køreplan for, hvordan vi implementerer indsatserne i hverdagen og kommer i mål med hvert fokusområde i socialpolitikken.

Implementering af socialpolitikken og udmøntningen af handleplanerne skaber vi bedst i et fælles samarbejde mellem borgerne, civilsamfundet, kommunen og andre vigtige aktører på socialeområdet.

Hvert år udarbejder Forvaltningen Job og Velfærd en status for implementeringen af handleplanerne.

Socialpolitikken er for målgruppen af borgere med betydelige eller omfattende nedsat fysisk og psykisk funktionsevne eller særlige sociale behov, men ikke alle borgere har behov for den samme indsats.

Derfor har vi fokus på at formidle den rette information til de rette målgrupper på det rette tidspunkt, og vil blandt andet arbejde systematisk med vores kommunikation om ”Fælles om et liv med muligheder”, Socialpolitik 2021 – 2024.

Sønderborg
Udsigt i verdensklasse

Sønderborg Kommune
Rådhusvej 10
6400 Sønderborg

T: 0045 8872 6400
post@sønderborg.dk

Sønderborgkommune.dk